

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

متعه
و
پاسخ به شبهات

نویسنده:

جواد نجفی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

متعہ و پاسخ بہ شبہات

نویسنده:

محمد جواد نجفی

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	متعّه و پاسخ به شبهات
۷	مشخصات کتاب
۷	مقدمه
۷	شرایط متعّه
۸	متعّه در قرآن کریم
۸	الوسی در روح المعانی می نویسد
۹	عدم نسخ ایه ی متعّه با آیات دیگر
۹	اشاره
۱۰	۱- نسخ با ایه ی سوره ی مومنون
۱۰	۲- نسخ با ایه ی میراث
۱۱	در مورد زمان و مکان این تحریم با هم اختلاف نظر بسیاری دارند
۱۲	پاسخ به شبهات
۱۲	۱- آیا اجازه ی ولی برای متعّه ی دختران باکره واجب است؟
۱۳	۲- آیا در کتب شیعه آمده است که متعّه در روز خیبر توسط رسول الله صلی الله علیه و اله تحریم شد؟
۱۳	شیخ طوسی رحمه الله علیه می فرماید
۱۳	۳- آیا شیعه صیغه ی دختر صغیره را صحیح و مشروع میدانند؟
۱۴	این حکم در بین علمای اهل سنت نیز وجود دارد که ما به ذکر چند مورد اکتفا میکنیم:
۱۴	۱- ابن حجر می گوید
۱۴	۲- شوکانی از علمای اهل سنت نیز همانند ابن حجر عمل کرده بر اساس روایت در مورد سن ازدواج عایشه می نویسد
۱۴	۳- ابن عمر الجاوی الشافعی می گوید
۱۴	۴- آیا پیامبر صلی الله علیه و اله و امامان معصوم علیهم السلام متعّه کرده اند؟
۱۵	پایان

۱۵ درباره مرکز

متعه و پاسخ به شبهات

مشخصات کتاب

نویسنده: جواد نجفی

ناشر: مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

متعه و پاسخ به شبهات

نویسنده: جواد نجفی مقدمه همه ی علمای اسلام اعتقاد دارند که متعه در برهه ای از زمان در عصر پیامبر صلی الله علیه و اله وجود داشته است.

گروهی میگویند که متعه به وسیله ی خلیفه ی دوم حرام شده و گروهی دیگر میگویند که توسط پیامبر صلی الله علیه و اله حرام شده.

البته ما پیروان مکتب اهل بیت علیهم السلام معتقدیم که متعه هرگز تحریم نشده.

در این کتابچه مطالبی پیرامون متعه در قرآن کریم و سنت و همچنین حلیت متعه و عدم نسخ آن بیان خواهد شد. متعه چیست؟ علمای شیعه و سنی در تعریف متعه اتفاق نظر دارند و همگی اعتقاد دارند که متعه نوعی ازدواج است: قال أبو عمر (بن عبد البر) لم یختلف العلماء من السلف و الخلف أن المتعه نکاح إلى أجل لا- میراث فیهو الفرقه تقع عند انقضاء الأجل من غیر طلاق. وقال ابن عطیه: و كانت المتعه أن یتزوج الرجل المرأة بشاهدين و إذن الولی إلى اجل مسمى و علی أن لا میراث بینهما و یعطیهما ما اتفقا علیه فاذا انقضت المده فلیس له علیه سبیل و یستبری رحمها: لان الولد لاحق فیہ بلاشک فان تحمل لغیره. ابو عمر (بن عبد البر) گفته است که هیچ یک از علمای سلف و گذشته در این اختلاف نداشته اند که که متعه ازدواجی هست که در آن ارث نیست و جدایی در آن با گذشتن مدت و بدون طلاق صورت می گیرد. و ابن عطیه گفته است: متعه این است که شخص با زن ازدواج کند و دو شاهد و اذن ولی داشته باشد و تاریخ معین کنند و چنین است که ارثی در بین آن دو نباشد و اینکه هر مقداری را که بر آن موافقت نمودند (به عنوان مهریه) به وی بدهد. پس وقتی که مدت زمان گذشت دیگر مرد راهی بر این زن ندارد (دیگر همسر او نیست) و زن باید عده نگه دارد زیرا فرزند در متعه به پدر ملحق میشود پس اگر این زن عده باردار نمی شد (عده نداشت) برای دیگران حلال میشود (می تواند با وی نزدیکی کند). تفسیر قرطبی جلد ۵ صفحه ۱۳۲ بعضی از ناآگاهان و متاسفانه برخی از علمای متعصب اهل سنت که حتی یک خط از کتب شیعه را مطالعه نکرده اند چنان ترسیم زشتی از متعه کرده اند که متعه را رسمیت بخشی به فحشا میدانند.

شرایط متعه

در اینجا بخشی از شرایط متعه را بیان میکنیم تا تفاوت های متعه و فحشا مشخص شود و حجت بر ایشان تمام شود:

۱- زن و شوهر با کمال اختیار و ازادی یکدیگر را به همسری انتخاب میکنند.

۲- صیغه عقد با لفظ**نکاح و ازدواج یا متعه** باید جاری شود در غیر این صورت عقد صحیح نیست.

۳- اگر زوجه باکره باشد اجازه ی ولی لازم است.

- ۴- مدت عقد و مهریه باید دقیقا تعیین شود و اگر مدت ذکر نشود به فتوای بسیاری از علما عقد دائم خواهد شد.
- ۵- پایان مدت به منزله ی طلاق است و زن باید عده نگه دارد.
- ۶- عده عقد دائم سه بار عادت ماهیانه دیدن است ولی عده ی عقد موقت دوبار بیشتر نیست.
- ۷- فرزندان متولد شده از عقد موقت فرزندان مشروع هستند و تمام احکام فرزند متولد شده از عقد دائم را بدون استثنا دارند.

متعه در قرآن کریم

در قرآن کریم در ایه ی ۲۴ سوره ی نساء متعه بیان شده. می فرماید: فما استمتعتم به منهن فاتوهن اجورهن فریضه زنانی را که متعه می کنید باید مهر آنان را بپردازید. این نکته ی مهم را باید در نظر گرفت که در روایات بسیاری از رسول خدا صلی الله علیه و اله تعبیر به متعه به معنای ازدواج موقت است همچنین این معنا در کتب فقهای اسلام از شیعه و سنی بسیار یافت می شود که از ازدواج موقت تعبیر به متعه شده. بعضی اصرار دارند که استمتاع در ایه را لذت بردن و نزدیکی کردن تفسیر کنند که در این صورت مفهوم ایه اینچنین میشود:

هنگامی که از زنان بهره گیری جنسی کردید مهر آنان را بدهید.

اما این سخن دو ایراد دارد:

۱- پس از ازدواج هرچند که لذتی حاصل نشود و حتی اگر ملاحظه ای صورت نگیرد پرداخت مهریه واجب است یعنی پرداخت مهریه به مقتضای عقد است نه لذت بردن.

۲- همان طور که گفتیم کلمه ی متعه در عرف شرع و کلمات فقهای شیعه و سنی به معنای عقد موقت است.

تفسیر اهل سنت در مورد ایه ۲۴ سوره ی نساء ثعالبی در تفسیر خود می نویسد:

قوله سبحانه: *فما استمتعتم به منهن فاتوهن اجورهن*:

قال ابن عباس و غیره: المعنى: فاذا استمتعتم بالزوجه ووقع الوطء و لو مره فقد وجب اعطاء الاجر. و هو المهر كله.

و قال ابن عباس ايضا و غیره: ان الایه نزلت فی نکاح المتعه:

ابن عباس و دیگران گفته اند که این ایه در مورد ازدواج متعه یا موقت نازل شده.

تفسیر الثعالبی جلد ۲ صفحه ۲۱۰ دار احیاء التراث العربی-موسسه التاریخ العربی-بیروت قرطبی می نویسد:

و قال الجمهور: المراد نکاح المتعه الذی کان فی صدر الإسلام

جمهور علما گفته اند که مراد از این ایه متعه است که در صدر اسلام بوده است.

تفسیر القرطبی جلد ۵ صفحه ۱۳۰ سیوطی در الدرالمثور می نویسد:

واخرج ابن ابی حاتم عن ابن عباس قال کان متعه النساء فی اول السلام.

واخرج عبد بن حمید و ابن جریر عن مجاهد فما استمتعتم به منهن قال یعنی نکاح المتعه. الدرالمثور جلد ۲ صفحه ۱۳۹ و ۱۴۰

دارالمعرفه بیروت

الوسی در روح المعانی می نویسد

و إلى ذلك ذهب الإمامیه و الآیة أحد أدلتهم علی جواز المتعه و أیدوا استدلالهم بها بأنها فی حرف أبي فما استمتعتم به منهن إلى أجل مسمى و كذلك قرأ ابن عباس و ابن مسعود رضی الله تعالی عنهم و الكلام فی ذلك شهیر و لا نزاع عندنا فی أنها أحلت ثم حرمت. و شیعه به همین نظر میل دارند و این ایه یکی از ادله ایشان بر جواز متعه است و استدلال خود را با این مطلب که این ایه در

قرائت ابی و ابن عباس *إلی أجل مسمى* بوده است تایید می کنند. و کلام در این مطلب مشهور است. ما نیز در این مطلب بحثی نداریم که متعه در ابتدا حلال بود سپس حرام شد. روح المعانی جلد ۵ صفحه ۵ ابن کثیر در تفسیر خود مینویسد:

قد استدل بعموم هذه الایه علی نکاح المتعه و لا شک انه کان مشروعاً فی ابتدا الاسلام ثم نسخ بعد ذلك..... و قال مجاهد نزل فی نکاح المتعه به این ایه برای ازدواج متعه یا موقت استدلال میشود و هیچ شکی نیست که متعه در ابتدای اسلام مشروع بوده و سپس نسخ شده است..... مجاهد نیز گفته است که در نکاح متعه نازل شده است. تفسیر ابن کثیر جلد ۱ صفحه ۴۸۶ دارالمعرفه بیروت لبنان نظر صحابه و تابعین و علمای اهل سنت در مورد متعه: ۱- عبدالعزیز بن عبدالملک بن جریج از بزرگان علمای امویین و عالم مکه بوده و از راویان صحاح سته اهل سنت است که به حرمت متعه اعتقاد نداشت: قال ابو غسان زنیج سمعت جریراً الضبی یقول کان ابن جریج یری المتعه تزوج بستین امرأة و قیل إنه عهد الی أولاده فی اسمائهن لئلا یغلط احد منهم و یتزوج واحده مما نکح أبوه بالمتعه.

جریر می گفت که نظر ابن جریج حلیت متعه بود. او با ۶۰ زن متعه کرد و گفته شده است که او نام ایشان را به اولادش می گفت تا مبادا کسی از ایشان به اشتباه افتاده و با زنی از زنانی که پدرش با ایشان متعه کرده بود ازدواج کند. سیر أعلام النبلاء جلد ۶ صفحه ۳۳۱-۲ مالک بن انس ریس مذهب مالکی نیز به حرمت متعه اعتقاد نداشت: و تفسیر المتعه ان یقول لامرأته: أتمتع بک کذا من المدء بکذا من البدل و هذا باطل عندنا. جائز عند مالک بن انس و هو الظاهر من قول ابن عباس رضی الله عنه. تفسیر متعه ان است که به زنی گفته شود: من تو را برای فلان زمان و با فلان مقدار مال متعه میکنم و این در اعتقاد ما باطل است و مالک بن انس ان را جایز میدانند و گویا نظر ابن عباس هم چنین باشد.

المبسوط للسرخی جلد ۵ صفحه ۱۵۲

و قال مالک: هو جائز لانه کان مشروعاً فیقی الی أن یتظهر ناسخه و اشتهر عن ابن عباس تحلیلها و تبعه علی ذلك اکثر اصحابه من اهل الیمن و مکه. مالک بن انس می گوید که متعه جایز است. زیرا در ابتدا مشروع بوده است. پس همینطور باقی می ماند تا نسخش مشخص شود. مشهور است که ابن عباس نیز ان را حلال می دانست و بیشتر اصحاب او از اهل یمن و مکه نیز به تبعیت از ایشان ان را جایز میدانند. تبیین الحقائق شرح کنز الدقائق فخر الدین ابومحمد عثمان بن علی زیلعی کتاب النکاح باب المتعه ۳-احمد بن حنبل ریس مذهب حنبلی نیز اعتقاد به تحریم متعه نداشته:

وقال ابوبکر فیها روایت أخرى أنها مکروهة غیر حرام لأن ابن منصور سأل أحمد عنها فقال یجتنبها أحب الی قال فظاهر هذا الکراهة دون تحریم. از ابن قدامه نقل شده که ابوبکر گفت: روایت دیگری وارد شده که طبق ان متعه مکروه است نه حرام. چون ابن منصور از احمد پرسید و او گفت: به نظر من دوری کردن از ان (متعه) بهتر است. گفت: پس ظاهر این گفته کراهت است نه حرمت.

المغنی جلد ۷ صفحه ۱۳۶

الکافی فی فقه ابن حنبل جلد ۳ صفحه ۵۷

و در میان صحابه امیرالمومنین علی بن ابی طالب علیه السلام و جابر بن عبدالله و ابوسعید خدری و عمران بن حصین و بسیاری دیگر از صحابه اعتقاد به حلال بودن متعه داشتند.

عدم نسخ ایه ی متعه با آیات دیگر

اشاره

حال که ثابت شد ایه ی ۲۴ نساء در مورد متعه می باشد در مورد عدم نسخ این ایه با آیات دیگر مطالبی را بیان می نمایم:

علمای اهل سنت میگویند که متعه اگرچه در ابتدا حلال بوده است اما در ادامه نسخ شده است. ایشان برای ادعای خود به دو ایه استناد میکنند:

۱- نسخ با ایه ی سوره ی مومنون

عده ای از ایشان ادعا کرده اند که ایه ی متعه با این ایه نسخ شده است:

والذین هم لفروجهم حافظون الا علی أزواجهم أو ملکت أیمانهم (۶۵ مومنون)

و کسانی که پاکدامن هستند مگر در مورد همسرانشان و یا کنیزانی که مالک آنها میشوند.

این دسته ادعا دارند در این ایه تنها نزدیکی با همسران و کنیزان جایز دانسته شده است و چون زن در متعه هیچیک از این دو نیست پس نزدیکی با وی حرام است. پاسخ:

اولا طبق ادعای علمای اهل سنت که قبلا گفته شد**متعه** ازدواج است پس مشمول این ایه میشود و حلال است. ثانيا ایه سوره ی مومنون مکی بوده اما ایه ی متعه مدنی است. و معنا ندارد که ناسخ قبل از ایه ی منسوخ نازل شود. پس این ایه از سوره ی مومنون نمی تواند ناسخ ایه ی متعه باشد.

۲- نسخ با ایه ی میراث

برخی نیز ادعا میکنند چون در متعه ارث نیست پس ایه ی متعه توسط ایه ی ارث نسخ شده است. پاسخ:

اولا ایه ی میراث قبل از ایه متعه نازل شده. ثانيا ارث نبردن در متعه نظر همه ی علمای شیعه نیست بلکه بعضی از علما میراث را به طور مطلق یا مشروط جاری می دانند.

فتوای مطلق مانند قاضی ابن برج: جامع الشکات میرزای قمی جلد ۴ صفحه ۳۹۰

و فتوای مشروط مانند ایت الله خویی: توضیح المسائل ایت الله خویی صفحه ۴۳۴ پس این ایه نمی تواند متعه را نسخ کند بلکه حکم ارث در متعه را ثابت می کند. ثالثا ایشان بین نسخ و تخصیص دچار اشتباه شده اند.

علامه طباطبایی رضوان الله تعالی علیه می فرمایند:

این ایه ناسخ ایه ی متعه نیست زیرا ایه ی میراث حکم کلی و عمومی کرده که تمام زنان چه دائمی و چه موقت از شوهر ارث می برند و شوهران نیز از آنان ارث می برند و سنت یعنی کلام رسول خدا صلی الله علیه و اله این عموم را تخصیص زده فرموده الا زن موقت که از شوهر ارث نمی برد و شوهر نیز از او ارث نمی برد. اکنون برای اثبات کلی عدم نسخ ایه متعه توسط آیات دیگر قرآن کریم به حدیثی از صحیح بخاری معتبر ترین کتاب اهل سنت بعد از قرآن اشاره می کنیم: *قابل توجه می باشد که تمامی احادیث صحیح بخاری از نظر اهل سنت صحیح میباشند* حدثنا مسدد حدثنا یحیی عن عمران ابی بکر حدثنا ابورجاء عن عمران بن حصین رضی الله تعالی عنه قال نزلت ایه المتعه فی کتاب الله ففعلناها مع رسول الله صلی الله علیه و سلم و لم ينزل قرآن یحرمه و لم ینه عنها حتی مات قال رجل برأیه ما شاء قال محمد یقال انه عمر.

عمران بن حصین میگوید ایه ی متعه در کتاب خدا نازل شد و ما به همراه رسول خدا صلی الله علیه و اله انجام میدادیم و در قرآن تحریم متعه نازل نشد و رسول خدا صلی الله علیه و اله از آن منع نکرد تا از دنیا رفت تا اینکه شخصی آمد و بارای خود هرچه میخواست انجام داد. او عمر بود.

صحیح البخاری جلد ۵ صفحه ۱۵۸ انتشارات دارالفکر همان طوری که می بینید طبق صحیح بخاری ایه ی متعه توسط آیات قرآن

کریم نسخ نشده.

عدم نسخ متعه با سنت برخی از علمای اهل سنت نیز ادعا کرده اند که متعه توسط رسول خدا صلی الله علیه و اله حرام شده است. هر چند که این دسته از علما در تحریم توسط رسول الله صلی الله علیه و اله اتفاق نظر دارند اما

در مورد زمان و مکان این تحریم با هم اختلاف نظر بسیاری دارند

۱- در بعضی از روایات آمده که متعه در روز جنگ خیبر تحریم شده است.

۲- در بعضی از روایات میخوانیم که متعه در عام الفتح حلال شد و پس از مدت کوتاهی حرام شد.

۳- در بعضی دیگر آمده است که متعه در غزوه اوطاس سه روز حلال شد و سپس حرام شد. همچنین عالم معروف اهل سنت *نوی* در شرح صحیح مسلم شش قول را در مورد تحریم متعه نقل میکند که هر کدام با روایتی هماهنگ است و لازمه ی این روایات این است که یک حکم چندین بار حلال و حرام شده باشد که این حلال و حرام شدن چندباره ی احکام در *شأن دین مبین اسلام* نیست. از حکم بن عتیبه از فقهای مشهور تابعین نقل شده که متعه نسخ نشده:

حدثنا محمد بن المثنی قال ثنا محمد بن جعفر قال ثنا شعبه عن الحكم قال سألته عن هذه الآیة والمحصنات من النساء الا ما ملکت ایمانکم الی هذا الموضع فما استمتعتم به منهن أمنسوخنه هی قال لا شعبی میگوید از حکم در مورد ایه ی متعه سوال کردم که ایا نسخ شده؟ گفت نه.

تفسیر الطبری جلد ۵ صفحه ۱۳

همچنین برای اثبات کلی عدم نسخ متعه با سنت به حدیث زیر که از صحیح مسلم معتبرترین کتاب اهل سنت بعد از قرآن می باشد اشاره میکنیم:

حدثنا حامد بن عمر البکراوی حدثنا عبد الواحد یعنی ابن زیاد عن عاصم عن ابی نصره قال کنت عند جابر بن عبد الله فأتاه آت فقال ابن عباس و ابن الزبیر اختلفا فی المتعتین فقال جابر فعلناهما مع رسول الله صلی الله علیه و سلم ثم نهانا عنهما عمر فلم نعد لهما ابی نصره می گوید نزد جابر بن عبد الله بودم که شخصی نزد او آمد و گفت: ابن عباس و ابن زبیر در متعه النکاح و متعه الحج اختلاف نظر دارند. جابر در جواب فرمود: ما این دو نوع متعه را با رسول خدا صلی الله علیه و اله انجام میدادیم تا این که عمر از آن دو نهی کرد و ما دیگر انجام ندادیم. صحیح مسلم جلد ۴ صفحه ۱۳۱ انتشارات دارالفکر بیروت می بینید که اگر متعه توسط رسول الله صلی الله علیه و اله حرام شده بود دیگر صحابه حق انجام متعه پس از رحلت رسول الله صلی الله علیه و اله را نداشتند و این نشان دهنده ی حلال بودن متعه می باشد. همچنین امام شافعی ریس مذهب شافعی اعتقاد به عدم نسخ قرآن با سنت را دارد.

قال الشافعی رحمه الله: لا يجوز نسخ القرآن بالسنة و إن تواترت.

شافعی می گوید: سنت نمی تواند قرآن را نسخ کند حتی اگر متواتر باشد.

المستصفی للامام غزالی صفحه ۱۰۱ دارالکتب العلمیه بیروت

تحریم متعه توسط عمر بن خطاب:

طبق اسناد صحیح در کتب اهل سنت و تشیع عمر بن خطاب متعه را حرام کرد. سرخسی این روایت را در دو کتاب خود آورده و سند آن را صحیح می داند: وقد صح ان عمر رضی الله عنه نهی الناس عن المتعه فقال: متعتان کانتا علی عهد رسول الله صلی الله علیه و سلم و أنا نهی الناس عنهما متعه النساء و متعه الحج. با روایت صحیح از عمر نقل شده است که وی مردم را از متعه نهی کرد پس گفت دو متعه در زمان رسول خدا صلی الله علیه و اله حلال بود و من از آنها نهی میکنم: متعه زنان و حج تمتع.

المبسوط للسرخسی جلد ۴ صفحه ۲۷

اصول للسرخسی جلد ۲ صفحه ۶

مسند احمد جلد ۳ صفحه ۳۲۵ شماره ۱۴۵۱۹ مسند جابر بن عبدالله انتشارات دار صادر بیروت امیرالمومنین علی علیه السلام در مورد تحریم متعه توسط عمر فرمودند:

لولا أن عمر رضي الله عنه نهى عن المتعه ما زنى إلا شقى

اگر عمر متعه را حرام نمی کرد جز افراد بدبخت زنا نمی کردند.

تفسیر الطبری جلد ۵ صفحه ۱۳ انتشارات دارالفکر بیروت

الدرالمنثور جلد ۲ صفحه ۱۴۰ انتشارات دارالمعرفه بیروت و در صحیح مسلم می خوانیم: حدثنا حامد بن عمر البکراوی حدثنا عبد الواحد یعنی ابن زیاد عن عاصم عن ابی نضره قال كنت عند جابر بن عبد الله فأتاه آت فقال ابن عباس و ابن الزبير اختلفا في المتعتين فقال جابر فعلناهما مع رسول الله صلى الله عليه و سلم ثم نهانا عنهما عمر فلم نعد لهما

صحیح مسلم جلد ۴ صفحه ۱۳۱ انتشارات دارالفکر بیروت و در کتاب شریف اصول کافی میخوانیم:

محمد بن اسماعیل عن الفضل بن شاذان عن صفوان بن يحيى عن ابن مسكان عن عبد الله بن سليمان قال سمعت ابا جعفر ع يقول كان على ع يقول لولا سبقنى به بنى الخطاب ما زنى الا شقى.

عبد الله بن سليمان میگوید از امام باقر علیه السلام شنیدم که فرمود امام علی علیه السلام می فرماید اگر فرزند خطاب در خلافت از من پیشی نمیگرفت هیچکسی جز ادم شقی مرتکب زنا نمیشد.

اصول کافی جلد ۵ صفحه ۴۴۸ انتشارات دارالکتب الاسلامیه پس عمر بن خطاب متعه را بر خلاف قرآن و سنت تحریم کرد. اجتهاد در مقابل نص: حال باید بیرسیم که چگونه خلیفه ی دوم به خود اجازه ی قانون گذاری در برابر نص صریح رسول الله صلی الله علیه و اله میدهد؟

در حالی که خداوند در قرآن کریم می فرماید:

و ما اتاكم الرسول فخذوه و ما نهاكم عنه فانتهوا (۷ حشر)

انچه را پیامبر صلی الله علیه و اله برای شما آورده بگیریید و انچه را نهی کرده خودداری کنید. ایا اجتهاد در مقابل نص صریح پیامبر صلی الله علیه و اله که برگرفته از کلام خدا است جایز است؟ اگر راه اجتهاد در مقابل نص باز شود ایا چیزی از احکام الهی مصونیت پیدا میکند؟ ایا اجتهاد مخصوص یک نفر بوده و دیگران مجتهد نیستند؟

حدثني محمد بن رافع حدثنا عبد الرزاق أخبرنا ابن جريج اخبرني ابو الزبير قال سمعت جابر بن عبد الله يقول كنا نستمتع بالقبضه من التمر و الدقيق الايام على عهد رسول الله صلى الله عليه و سلم و ابى بكر حتى نهى عنه عمر فى شأن عمرو بن حريث.

ابوالزبير می گوید شنیدم که جابر بن عبدالله می گوید ما در عصر رسول الله صلی الله علیه و اله با مهریه ی مختصری از خرما و ارد برای چند روز متعه می کردیم و در عصر ابوبکر نیز ادامه داشت تا آن که عمر ان را به خاطر جریان عمرو بن حریث نهی کرد.

صحیح مسلم جلد ۴ صفحه ۱۳۱ انتشارات دارالفکر بیروت

پاسخ به شبهات

۱- ایا اجازه ی ولی برای متعه ی دختران باکره واجب است؟

برای پاسخ به این سوال به حدیثی از کتاب معتبر الاستبصار استناد می‌کنیم تا ثابت شود اجازه ی ولی برای متعه ی دختران باکره واجب است: احمد بن محمد بن محمد بن اسماعیل عن ابی الحسن ظریف عن ابان عن ابی مریم عن ابی عبد الله ع قال العذرا التي لها أب لا- تتزوج متعه الا بإذن ابيها. فالوجه في هذا الخبر أحد اشياء أحدها أن تكون البكر صبيه لم تبلغ فانه لا يجوز التمتع بها الا بإذن ابيها يدل على ذلك. الاستبصار جلد ۳ صفحه ۱۴۵ کتاب النکاح باب التمتع بالابکار انتشارات دارالکتب الاسلاميه همان گونه که در این حدیث می‌بینید اجازه ی ولی برای متعه ی دختران باکره واجب است.

۲- آیا در کتب شیعه آمده است که متعه در روز خیر توسط رسول الله صلی الله علیه و اله تحریم شد؟

پاسخ: مطرح کنندگان این سوال به حدیثی در کتاب تهذیب الاحکام استناد میکنند که امام علی ع فرموده اند که پیامبر در روز خیر گوشت الاغ و متعه را حرام کردند. اما ای کاش مطرح کنندگان این سوال توضیحات نویسنده ی کتاب یعنی شیخ طوسی رحمه الله علیه را بعد از این حدیث را مطالعه می‌کردند.

اکنون به اصل حدیث و توضیحات شیخ طوسی دقت کنید: زید بن علی عن ابائه عن علی ع قال حرم رسول الله ص یوم خیر لحوم الحمر الاھلیه و نکاح المتعه. فان هذه الروايه وردت مورد التقيه و علی ما یذهب اليه مخالفوا الشيعه و العلم حاصل لكل من سمع الاخبار أن من دين ائمتنا ع اباحه المتعه فلا یحتاج الى الاطناب فيه.

تهذیب الاحکام جلد ۷ صفحه ۲۵۱ کتاب النکاح باب تفصیل احکام النکاح انتشارات دارالکتب الاسلاميه

شیخ طوسی رحمه الله علیه می‌فرماید

این روایت حمل بر تقیه میشود زیرا مخالف با علمی است که از دین امامان علیهم السلام بدست آمده که متعه را مباح میدانند. طبق توضیحات شیخ طوسی و مراجعه به کتب حدیث مشاهده میشود که تمامی احادیث رسیده از امامان معصوم علیهم السلام در مورد متعه مبنی بر حلال بودن متعه می‌باشد.

و اخبار شاذ مانند حدیث تحریم متعه در خیر برای شیعه حجت نیست زیرا مخالف تمامی احادیث صحیح در این مورد می‌باشد. به حدیث زیر توجه کنید:

عده من اصحابنا عن سهل بن زیاد و علی بن ابراهیم عن ابيه جميعا عن ابن ابی نجران عن عاصم بن حمید عن ابی بصیر قال سالت ابا جعفر ع عن المتعه فقال نزلت فی القرآن فما استمتعتم به منهن فاتوهن اجورهن فريضه و لا جناح علیکم فیما تراضیتم به من بعد الفریضه. اصول کافی جلد ۵ صفحه ۴۴۸ کتاب النکاح باب أبواب المتعه انتشارات دارالکتب الاسلاميه.

مشاهده می‌کنید که امام باقر ع اشاره ای به تحریم متعه نمی‌کنند. همچنین ابن حجر از سهیلی نقل میکند که تحریم متعه در خیر چیزی است که احدی از ارباب تاریخ و راویان اخبار نقل نکرده اند:

قال السهیلی و یتصل بهذا الحدیث تنبيه علی اشکال لان فيه النهی عن نکاح المتعه یوم خیر و هذا شیء لا یعرفه احد من اهل السیر و رواة الاثر. فتح الباری جلد ۹ صفحه ۱۴۵ انتشارات دارالمعرفه بیروت

۳- آیا شیعه صیغه ی دختر صغیره را صحیح و مشروع میدانند؟

اخیرا وهابیون اهانت های بسیار زشتی را نسبت به حضرت امام خمینی رحمه الله علیه بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران روا داشته اند به بهانه ی مطلبی که ایشان گفته اند.

اکنون متن فتوای امام خمینی رحمه الله علیه را بیان میکنیم: لا يجوز وطء الزوجه قبل اكمال نسع سنين. دواما كان النکاح او منقطعاً و

اما سائر الاستمتاع كاللمس بشهوة و الضم و التفخيز فلا باس بها حتى في الرضيه تحرير الوسيله جلد ۳ صفحه ۲۳۴ جائز نیست مقاربت قبل از رسیدن به نه سالگی... اما سائر امور مانند لمس و... از روی شهوت اشکالی ندارد حتی اگر آن دختر کوچک باشد. پاسخ:

اولا در این فتوا مقاربت قبل از نه سالگی حرام اعلام شده. ثانيا این یک حکم فقهی است و در فتوا گفته شده ازدواج با دختر صغیره که شامل ازدواج دائم و موقت میشود. ثالثا این فتوا فقط متعلق به شیعه نبوده

این حکم در بین علمای اهل سنت نیز وجود دارد که ما به ذکر چند مورد اکتفا میکنیم:

۱- ابن حجر می گوید

و قال ابن بطال يجوز تزويج الصغیره بالكبير اجماعا و لو كانت في المهد لكن لا يمكن منها حتى تصلح للوطء. ابن بطال می گوید که اجماع است بر اینکه میتوان دختر صغیره را به ازدواج مرد بزرگسال در آورد ولو اینکه در مهد یا گهواره باشد ولی نمیتوان با وی نزدیکی کرد تا زمانی که وطی کردن صحیح باشد.

فتح الباری ابن حجر جلد ۹ صفحه ۱۰۷ انتشارات دارالمعرفه بیروت لازم به ذکر است که ابن بطال البکری القرطبی نویسنده ی کتاب شرح صحیح بخاری و متوفای سال ۴۴۹ هجری می باشد.

۲- شوکانی از علمای اهل سنت نیز همانند ابن حجر عمل کرده بر اساس روایت در مورد سن ازدواج عایشه می نویسد

و في الحديث ايضا دليل على انه يجوز تزويج الصغیره بالكبير و قد بوب لذلك البخاری و ذکر حدیث عایشه و حکمی فی الفتح الاجماع علی جواز ذلك قال: و لو كانت في المهد لكن لا يمكن منها حتى تصلح للوطء. تیل الاوطار شوکانی جلد ۶ صفحه ۲۵۴ ۳- نووی از علمای بزرگ اهل سنت و نویسنده ی شرح صحیح مسلم در این مورد می نویسد:

ولا يشترط حصول المنفعة والفائدة في الحال بل يجوز وقف العبد و الجحش الصغیرین و الزمن الذي يرجی زوال زمانته كما يجوز نکاح الرضيه... ازدواج با دختر شیرخواره جائز است. روضه الطالبین نووی جلد ۴ صفحه ۳ در جای دیگر می نویسد: و اما وقت زفاف الصغیره المزوجه و الدخول بها فان اتفق الزوج و الولی علی شيء لا ضرر فيه علی الصغیره عمل به. اما وقت نزدیکی با دختر صغیره و دخول بر او اگر همسر و ولی دختر توافق کنند که برای دختر ضرری ندارد میتوان نزدیکی کرد. شرح النووی علی مسلم جلد ۹ صفحه ۲۰۶ انتشارات دارالکتاب العربی

۳- ابن الجاوی الشافعی می گوید

اذا كانت صغیره لا تطيق الوطء و لو تمتع بالمقدمات يقصد بالمقدمات الامور تسبق الوطء كالتقبيل و الضم و التفخيز و غيرها من الاستمتاع. نهاییهالزین ابن عمر الجاوی جلد ۱ صفحه ۳۳۶ اگر دختر خردسال تحمل نزدیکی نداشت میتوان برخی مقدمات قبل از آن مانند در اغوش گرفتن و... و دیگر استمتاع را انجام داد. حال ما از وهابیون می پرسیم که چه جوابی دارید؟ چرا کتب خود را مطالعه نمیکنید؟ تمام احکام مذهب حقه ی شیعه برگرفته از قرآن کریم و سنت رسول الله صلی الله علیه و اله است. ای کاش وهابیون قبل از گرفتن ایراد های بی دلیل کمی کتب خود را مطالعه می کردند.

۴- ایا پیامبر صلی الله علیه و اله و امامان معصوم علیهم السلام متعه کرده اند؟

۴- آیا پیامبر صلی الله علیه و اله و امامان معصوم علیهم السلام متعه کرده اند؟ پاسخ: در پاسخ به این سوال به احادیث اهل سنت استناد می‌کنیم که آمده است صحابه** به همراه رسول خدا صلی الله علیه و اله متعه** می‌کردند.

به حدیث زیر توجه کنید: حدثنا حامد بن عمر البکراوی حدثنا عبد الواحد یعنی ابن زیاد عن عاصم عن ابی نصره قال كنت عند جابر بن عبد الله فأتاه آت فقال ابن عباس و ابن الزبير اختلفا فی المتعتين فقال جابر** فعلناهما مع رسول الله صلی الله علیه و سلم** ثم نهانا عنهما عمر فلم نعد لهما

ابی نصره می‌گوید نزد جابر بن عبد الله بودم که شخصی نزد او آمد و گفت: ابن عباس و ابن زبیر در متعه النکاح و متعه الحج اختلاف نظر دارند. جابر در جواب فرمود: ما این دو نوع متعه را با رسول خدا صلی الله علیه و اله انجام میدادیم تا این که عمر از آن دو نهی کرد و ما دیگر انجام ندادیم.

صحیح مسلم جلد ۴ صفحه ۱۳۱ انتشارات دارالفکر بیروت به علاوه متعه حلال می‌باشد اما واجب نیست. همچنین سخن امام معصوم برای شیعه حجت است و وقتی ثابت شود که امام معصوم متعه را حلال می‌داند دیگر تحقیق در این مورد که آیا امام معصوم نیز متعه را انجام داده یا نه لزومی ندارد.

پایان

ما به همین مقدار اکتفا می‌کنیم و مطالعه بیشتر را به عهده خواننده محترم می‌گذاریم. امید است که این کتاب چه مورد قبول در گاه‌ها حدیث واقع شود. لطفا نظرات خود را به این ادرس ارسال نمایید:

Javadd818@gmail.com

اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرجهم

درباره مرکز

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می‌کنند

بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می‌دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه

مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۰۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور

کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده ولی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۰۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: -۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰ IR۹۰-

۰۵۳-۰۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام :- هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده

است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

